

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte:

Diaconu Iurie

judecători:

Catan Liliana

Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului Stahu Boris, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

**Stahu Boris XXXXX, născut XXXXX2, originar
și domiciliat XXXXX.**

Termenul de examinare a cauzei:

***Prima instanță:* 04.03.2019 – 24.04.2019;**

***Instanța de apel:* 21.05.2019 – 08.10.2019;**

***Instanța de recurs:* 18.12.2019 – 29.01.2020.**

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 24 aprilie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Stahu Boris a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 din Codul penal, executarea s-a suspendat condiționat pe un termen de 3 ani și nu va fi executată dacă în termenul de probă fixat condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a încasat de la Stahu Boris în folosul lui Cioban Dumitru suma de bani în mărime de 10.000 lei cu caracter de prejudiciu moral, suma de bani în mărime de 5 000 lei cu caracter de cheltuieli pentru asistență juridică. S-a dispus încasarea de la Stahu Boris în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 448 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Stahu Boris la data de 25 ianuarie 2019, aproximativ la ora 21:40, fiind în stare de ebrietate

provocată de alcool, aflându-se în XXXXX, în loc public, având intenția comiterii unui act de huliganism, însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor, lezând normele de drept și morale de comportare în societate, s-a apropiat de Cioban Dumitru și urmărind scopul demonstrării în public a supremației sale fizice, i-a aplicat ultimului o lovitură cu o sticlă de la bere în regiunea capului, ca rezultat Cioban Dumitru s-a dezechilibrat și a căzut la sol, timp în care inculpatul continuând acțiunile sale huliganice, l-a amenințat cu aplicarea violenței fizice, concomitent a scos din mânecă un obiect asemănător cu cuțitul cu care a încercat să-i aplice lui Cioban Dumitru lovituri, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0395 din 26 februarie 2019 la Cioban Dumitru s-a constatat plagă contuză cu edem moderat al țesuturilor moi subdiacente la nivelul sprâncenei drepte care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodont dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de avocatul Palancica Victor în numele părții vătămate, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoria Chișinău.

3.1 Procurorul a solicitat casarea a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a solicitat să se excludă din partea rezolutivă a sentinței mențiunea privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 3 ani.

În argumentarea apelului depus, procurorul a invocat următoarele:

- instanța de judecată corect a încadrat faptele săvârșite de către inculpat, însă greșit a individualizat pedeapsa penală, dispunând asupra suspendării condiționate a executării ei;

- instanța de judecată nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului;

- instanța de judecată nu a reținut în privința inculpatului circumstanțe ce ar agrava răspunderea, or, Stahu Boris a comis infracțiunea, fiind în stare de ebrietate provocată de alcool și anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare la pedepse neprivative de libertate, însă careva concluzii acesta nu a făcut, continuând să săvârșească infracțiuni punând în pericol sănătatea persoanelor din jur;

- instanța de judecată nu a luat în considerație circumstanțele precum că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, sancțiunea căreia prevede închisoare ne un termen de până la 7 ani, anterior inculpatul a fost condamnat pentru infracțiuni similare, nu a recuperat prejudiciul părții vătămate și a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate provocată de alcool;

3.2 Avocatul Palancica Victor în numele părții vătămate a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudicarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri în privința inculpatului și aplicarea unei pedepse mai aspre, deoarece a considerat că instanța incorect a individualizat pedeapsa ținând cont de circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii.

În argumentarea apelului depus, avocatul Palancica Victor a invocat următoarele:

- condamnatul a recunoscut pe deplin vina, probele acumulate la dosar dar acesta nu a recunoscut și pretenții materiale înaintate de partea vătămată;

- inculpatul nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii comise, nu a reparat prejudiciu cauzat prin infracțiune, nici măcar nu a cerut scuze părții vătămate și nici nu a recunoscut acțiunea civilă înaintată, considerăm pedeapsa aplicată una prea blândă;

- inculpatul a comis o infracțiune care potrivit art. 16 Cod penal ce se califică ca infracțiune gravă cu aplicarea obiectelor folosite în calitate de armă, având intenția directă de a cauza vătămare corporală;

- nu exista și nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale sau alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului. Ba din potrivă, în cadrul cercetării judecătorești s-au constatat circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal;

- nu a fost explicat motivul condamnării cu suspendare, inculpatul nu corespunde nici unui criteriu prevăzut la art. 90 Cod penal;

- cu toate că, inculpatul a recunoscut fapta imputată și probele administrate la etapa urmăririi penale, unde toate indicau că, inculpatul din intenții huliganice, acționând cu intenție directă, a aplicat părții vătămate o lovitură cu sticla în regiunea capului, instanța de judecată, într-un mod abuziv și ilegal constată că, partea vătămată a provocat săvârșirea faptelor ilicite de către inculpat.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2019, apelul procurorului și avocatului Palancica Victor în numele părții vătămate au fost admise, s-a casat sentința atacată parțial în partea suspendării executării pedepsei cu închisoarea și încasării prejudiciului moral și pronunță o nouă hotărâre în această parte prin care:

Stahu Boris a fost condamnat la 2 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, s-a exclus suspendarea condiționată a executării

pedepsei în baza art. 90 Cod penal.

A fost încasat din contul lui Stahu Boris în beneficiul lui Cioban Dumitru prejudiciu moral în mărime de 15000 lei. În rest sentința atacată a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, incorect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, nu a ținut cont de limitele de pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptei săvârșite reflectat de împrejurările săvârșirii sale, poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, dar și personalitatea acestuia.

Ținând cont de personalitatea inculpatului, precum și de circumstanțele cauzei care atenuează și care agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și de condițiile de viață ale acestuia, prima instanță a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal.

Mai mult, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Deci, la caz, s-a reținut că, prima instanță incorect a constatat că condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei sunt întrunite, mai mult instanța nici nu și-a motivat soluția corespunzător.

Respectiv, instanța de apel a ajuns la concluzia că, personalitatea inculpatului și circumstanțele cauzei impun aplicarea în speță a pedepsei penale sub formă de închisoare reală și consideră că aplicarea unei pedepse cu închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal ar fi echitabilă și justificată, care ar avea scopul de corectare și reeducare a inculpatului, de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Aplicarea pedepsei penale în cauză și executare a acestei sancțiuni, în mod firesc urmează să aducă la conștiința inculpatului pericolul faptelor sale și să excludă predispunerea inculpatului de a mai comite asemenea fapte, aspecte pe care inculpatul nu le-a conștientizat la moment.

Partea vătămată Cioban Dumitru a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul lui Stahu Boris a prejudiciului material în sumă de 9000 lei, a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei. Potrivit cererii de apel înaintate, partea

vătămată nu este de acord cu sentința primei instanțe în partea soluționării acțiunii civile cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale.

Mărimea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată în cuantum de 20000 lei, nu a fost dovedit în cuantumul cerut, și mai mult, este reținut faptul că partea vătămată fără îndoială a avut de suferit și moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului prin faptul că a avut stări de stres, disconfort, dureri suportate, suferințe psihice, de faptul că în urma huliganismului agravat săvârșit de către inculpat a suferit vătămări corporale ușoare, sănătatea acestuia fiind incontestabil prejudiciată, astfel daunele provocate s-au extins și asupra stării emoționale a părții vătămate, însă instanța de apel a considerat mărimea prejudiciului moral pretins de partea vătămată în sumă de 20.000 lei este prea mare, ținând cont de suferințele psihice și fizice care i-a fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infraționale ale inculpatului. O recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat de partea vătămată Cioban Dumitru, în opinia instanței de apel constituie echivalentul sumei de 15.000 lei moldovenești.

Cu referire la cerințele părții vătămate cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 4000 lei, care constă în costul tratamentului de 3000 lei și cheltuieli de drum de 1000 lei, prima instanță întemeiat a respins acțiunea în această parte ca fiind neîntemeiată, or, în susținerea ei nu a fost prezentată nici o probă pertinentă și concludentă.

Ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, se reține că, prima instanță în mod corect a dispus încasarea de la Stahu Boris în folosul lui Cioban Dumitru, suma de 5000 lei cu titlul de cheltuieli pentru asistență juridică, luând în considerație toate circumstanțele cauzei și raportându-le la normele legale corespunzătoare, astfel instanța de apel nu consideră necesar de a interveni în această parte.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Druță Boris în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2 și 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău fără modificări.

În motivare recurentul a indicat că:

- cauza a fost examinată în temeiul probelor acumulate în perioada urmăririi penale, fără a anexa noi probe;

- instanța de apel insuficient a luat în calcul individualitatea persoanei tinere. S-au negat circumstanțele atenuante ale inculpatului și în decizie s-a menționat că ele nu pot avea relevanță suficientă;

- inculpatul a menționat în prima instanță că învinuirea față de el o recunoaște, e de acord cu sentința și în apel a rugat să-i fie aplicată suspendarea pedepsei numite prin sentință. Instanța de apel eronat i-a agravat situația inculpatului, nu a ținut cont de cerințele art. 79 Cod penal;

- prin decizie lui Stahu Boris i-a fost ignorat dreptul la un proces echitabil, care conform art. 427 Cod de procedură penală, servește temei de a înainta recurs ordinar.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din conținutul cererii de recurs rezultă, că recurentul critică hotărârea în partea stabilirii pedepsei cu închisoare reală, cât și în latura civilă, solicitând să fie menținută sentința instanței de fond.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în latura pedepsei, când se constată că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, instanța de recurs a statuat că instanțele ierarhic inferioare în cazul supus judecării, au examinat obiectiv probele administrate la dosar, probe care au fost cercetate și apreciate corect de către instanța de fond și de apel, fapt ce face, ca concluzia acestora despre vinovăția lui Stahu Boris în comiterea infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Referitor la criticele recurentului precum că s-a dat o apreciere eronată probelor, instanța de recurs amintește că chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond. Prin urmare, se reține că, regula generală desprinsă din

dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Însă, referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei reținute în sarcina inculpatului de către instanța de apel, și anume, prin care acesta a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu excluderea art. 90 Cod penal (aplicat de către prima instanță), instanța de recurs o apreciază drept una motivată.

După individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și quantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei poate fi atins și prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă.

Așadar, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acesteia.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de fond nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de faptul că dânsul a conștientizat cele săvârșite, anterior a fost judecat, neavând antecedentele penale, infracțiunea comisă se atribuie la categoria celor grave, modul cum a fost săvârșită, - circumstanțe care, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Astfel, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă și quantumul pedepsei aplicate pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod

penal săvârșită de Stahu Boris, stabilită de instanța de apel este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele recurentului, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului și reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei reale și a termenului de executare în privința inculpatului este legală și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin casarea soluției instanței de fond, aplicând în privința inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Instanța de apel de asemenea întemeiat și-a motivat concluzia referitor la stabilirea cuantumului prejudiciului moral cauzat părții vătămate prin infracțiune de 15.000 lei deci și în această parte hotărârea instanței de apel este legală și întemeiată.

În consecință, Colegiul conchide că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului Stahu Boris, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Stahu Boris XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion